

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

De quarto co[n]tento or[at]ionis i. cui petat. Cap[itulum] viij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

est descendēs a patre luminū.
 Qd̄ aut̄ ⁊ filius sp̄m̄sct̄m̄ dare
 possit: expressū est in euāgelio:
 Job. 20. qm̄ insufflans discipul' ait: Ac-
 cipite sp̄m̄sct̄m̄ quorū remiseri-
 tis pctā remittunt̄ eis. Qui eti-
 am postmodū de celo eundem
 spiritūsc̄m̄ misit eis: sicut an-
 te pmiserat dicens: Cū assum-
 ptus fuero a vobis: mittā vob̄
 sp̄m̄ veritatis: ⁊ ille testimoniū
 phibebit de me. Qd̄ aut̄ dona
 sp̄sct̄s det idem ⁊ fili⁹: testa-
 tur psalmista dicens: Ascēdēs
 Ps. 67. in altū captiuā duxit captiuita-
 tē dedit dona hominib⁹. Et io-
 Job. 1. hānes in euāgelio: De plenu-
 dine eius oēs accepim⁹. Sp̄ri-
 tus etiā sct̄s seip̄m̄ dat: qm̄ se
 misericordit̄ mentib⁹ nostr̄ in-
 1. Corin. 12. fundit. Dat etiā dona sua diui-
 dens singulis put̄ vult. Qua-
 ppter idē sp̄sct̄s dator ⁊ da-
 tū rectissime appellat̄. Dator/
 qz seip̄m̄ ⁊ dona sua dat cū pa-
 trē ⁊ filio: datū s̄o/ qz dat a pa-
 tre ⁊ filio ⁊ etiā a seip̄o. Vidēs
 ergo qz summū illud et vnicū
 bonū eterne vite/ v' ad illud p-
 tinentia/ solus de⁹ p̄stare pōt:
 ⁊ idcirco ab ipso solo petenda
 sūt. Mediarū s̄o rerū quedā
 hō hōi cōferre pōt: q̄ bñ vrenti-
 bus pdesse possunt ad vitā: ve-
 luti terrene substantia faculta-
 tis: q̄ si ad bonos vsus cōferat̄
 ad vite meritū plurimū potest
 suffragari. Id aut̄ qd̄ ibi opti-
 mū ē ⁊ magis laudabile. i. bo-
 nū vrenti modū/ nemo preter

deū prestare potest: qm̄ sp̄iale
 donū est/ ⁊ inter gratiarū caris-
 mata numerat̄. Ex his ergo q̄
 dicta sunt euident̄ colligit̄: om-
 nes orationū nostrarū petitio-
 nes ad solū deū esse dirigēdas
 quēadmodū dicit apl's: In oī Philipp. 4.
 oratione ⁊ obsecrationē/ cū gra-
 tiarū actiōe petitioēs vestre in-
 norescant apud deū. Vita em̄
 eterna ab illo solo sperari pōt ⁊
 impetrari/ q̄ naturaliter etern⁹
 est: nō ab his q̄ eā v' nō hnt̄ vel
 gratiā acceperūt/ sed dare non
 possunt: quales sūt sancti an-
 geli/ vel beate anime iam rece-
 pte ad gloriā. Stultissimū au-
 tē est eam ab his reb⁹ petere/ q̄
 etiam tpali vita indigne sūt/
 vt idola: impijssimū s̄o ab im-
 mundis demonib⁹ q̄ nō solum
 eiusdē vite beatitudine merito
 suo priuari sūt: sed mortī per-
 petue deputati.

De quarto cōtento orōis. i. cui petat. Cap. viij.

Quarto loco sequit̄ il-
 lud capitulū de contē-
 tis oratiōis: videlicet
 cui petat: id est quis qualis ve-
 sit ille cui⁹ causa intendit̄ ora-
 tio: siue sit ille idē q̄ orat: siue
 nō sit ipse sed ali⁹. Orat em̄ ho-
 mo nunc p se tm̄: nunc s̄o pro
 alio: nō tam p se q̄z p alio: et in
 qlibet casu aduertēda est cōdi-
 tio illi⁹ cui optat̄ orationis effe-
 ct⁹. Plurimū em̄ interest quo
 ad rei vtilitatē: vtrū ne habeat

rei petite cōmertū: id est ad illā
 obrinendā sit vel nō sit idone-
 us. Hoc em̄ modo apud legi-
 stas dicit q̄s eius rei habere cō-
 mertū quā iure civili adipisci
 atq; optinere idoneus est: quē
 admodū ingenuus hō cuiusli-
 ber dignitatis aut magistrat⁹
 cōmertū habet: pro eo qd̄ que
 libet magistratū seu dignitatē
 idoneus est adipisci. Si ergo
 vita eterna pro q̄ tñ ad eā pri-
 nentib⁹ orandū est: si vita inq;̄
 eterna illi postulat quē de⁹ ab
 et̄no reprobauit: nil qd̄ agit q̄
 ad illū: qm̄ ip̄e ad eā n̄ idone⁹
 nec ei⁹ p̄ h̄c cōmertū. Si hō
 illi petit q̄ ad eā p̄destinat⁹: nō
 frustrat suo effectu orō: qm̄ ip̄e
 ad eā est idone⁹: et ei⁹ cōmertū
 et̄na dei p̄destinatiōe sortit⁹ ē.
 Ex quo fit q̄ddam satis nota-
 bile: vt sepe q̄ dignus est vita/
 vtpote plen⁹ virtutib⁹ et meri-
 tis: et q̄ si talis decederet p̄cul-
 dubio trāfferet ad glōriā: ad
 illam tñ nō sit idoneus: qm̄ re-
 prob⁹ est et ad neq̄tiā relapsu-
 rus: et idcirco rei ipsi⁹ nō pōt
 habere cōmertum. Ecōtrario
 q̄z aliq̄s eodē vita p̄orsus in-
 dignus vtpote oib⁹ cōtamina-
 tus flagitijs: et q̄ si talis more-
 retur ad penā vtiq; raperetur
 eterna: ad vitā tñ idoneus est:
 qm̄ vnus est de numero electo-
 rum et ad iusticiā rediturus: et
 ob hoc rei ipsius nō potest pri-
 uari cōmertio. Saulus qñ cō-
 uersionē cū adhuc blasphem⁹

esset et eccliam dei p̄sequeretur:
 dign⁹ qd̄ nō erat: et tñ idone-
 us erat: qz deus eū ad vitā ab
 eterno p̄destinauerat. Judas
 autē si qñ iust⁹ fuit: dign⁹ vtiq;
 fuit: s; idone⁹ nō fuit: qm̄ de⁹
 eū ab eterno reprobauit. Pōt
 igit̄ ex his q̄ttuor differētis bi-
 nis inuicem copulatis fieri q̄
 d̄rimēbis diuisio: in hūc mo-
 dum hoīm/alius qd̄ē dignus
 est vita eterna et ad illā idone⁹:
 veluti iust⁹ et electus. Ali⁹ di-
 gnus quidē/s; nō idone⁹: ve-
 luti iustus et reprob⁹. Alius in-
 dignus et tñ idoneus: vt inu-
 stus et elect⁹. Alius nec dign⁹
 nec idone⁹: vt iniust⁹ et repro-
 bus. Primū exemplū habem⁹
 in ioh̄e baptista: scdm̄ in iuda:
 tertiu⁹ in matheo: quartū in be-
 rode vel pilato. Nec miret̄ ali-
 quis inter dignū et idoneū nos
 hāc assignasse distātiā: qm̄ ido-
 neus dicit̄ q̄s s̄m̄ eternam dei
 p̄scientiā: dign⁹ vero scdm̄ p̄se-
 tem meritoꝝ exigentiā. Qd̄ em̄
 aliq̄s in p̄senti plen⁹ oibus bo-
 nis/ licet malus postmodū fu-
 turus sit/ dignus vita censet̄:
 eq̄tatis est et iusticie. Qd̄ autē
 alius plen⁹ oibus malis/ q̄ tñ
 postmodū bonus futurus est/
 ad illā idoneus estimat̄ p̄desti-
 nationis et gr̄a. Ex q̄ pater: qm̄
 hec duo nec paria sunt/ vt sem-
 per ea simul vel adesse xl̄ abesse
 se oporteat: nec oim̄o p̄traria
 vt a ltero p̄sente alterū remoue-
 ri necesse sit: sed habet se circa

homine tanq̄s excedentia r̄ ex-
cessa: et nūc q̄dem parit̄ assūt/
nūc pariter se absentat̄: nūc h̄o
presente vtroliber alterū remo-
uetur: satis reor̄ esse p̄spiciū:
sūmū illud bonū q̄d vita eret̄
na et dicit̄ et est/ nulli posse orā
do impetrari: nisi tm̄ ei q̄ ad il-
lam fuerit idoneus. Spūalia
autē bona/ vtpote virtutes et
eaz̄ opa: et bonū vsū media-
rum rerū q̄ et ipse spūale donū
est: tam electi q̄ reprobi adipi-
sci possunt: s̄ electi finaliter et
fructuose: reprobi h̄o perfūcto-
rie/ r̄ ideo sine fructu.

De quinto contēto orationis.

Capitulum nonū.
Quintū orōnis p̄tentū
est: q̄re q̄s petat̄: bona
videlicet an mala intē-
tione. Quicq̄d em̄ sit illud q̄d
petit̄: nisi bona intētiōe petat̄
tur: nō solū non p̄dest: sed etiā
officiū postulati. Nam si q̄s
ideo vitā petat̄/ vt possit malo-
rum eruciatibz̄ isultare: p̄ram
spūsancti p̄ faciendis tm̄ mi-
raculis: sciētiā/ p̄ laude r̄ pe-
rali: sanitate corpis/ pro implē-
dis voluptatibz̄: diuitias/ p̄
luxū: hec q̄dem petitio/ nō iam
orō/ s̄ inepta q̄dam et impro-
ba supstitutio dicenda est. Ampli-
us autē si euident̄ malū/ malā
ob causā postulat̄: vt furti vel
homicidij siue fornicatiōis effe-
ctus: h̄ tā lōge ab orōne est/ vt
ei p̄trariū. i. execratio veri⁹ est

met. Cū em̄ nō bona sit orō q̄
malū bona intētiōe postulat̄:
rursūq̄s deterior q̄ bonū mala i-
tentiōe: necessario sequitur/ vt
illa petitio q̄ malū malā obcau-
sam petit̄: nō solū mala sit/ s̄
nec orō debeat appellari. Sate-
nus autē in omni petitōe cau-
sam attēdi necesse est: vt min⁹
credam⁹ deo displicere/ si ma-
lū bona mēte postulaueris: q̄
si mala intētiōe bonū postulet̄.
Cū helias exaudit⁹ ē i. exustio
ne q̄nq̄ginta militū: q̄ q̄dē grā
de malū esset/ si non bono aso
peteret̄: r̄ symō mag⁹ repulsus
est a p̄ceptiōe gratie spūalis: q̄
vtiq̄s grāde bonū esset si ille bo-
na intētiōe postulat̄. Sed et
paulus et filij Zebedei/ qm̄ al-
ter ab angelo sathane libari/ al-
teri cōsessum regni temporalis n̄
recte postulabat̄: ideo r̄ ille re-
pulsus est: dicere sibi dñō: suffi-
cit tibi grā mea: et illi correcti
sunt qm̄ dictū est eis ab eodē:
nescitis q̄d petatis. Videt̄ q̄ q̄ i
omni recta r̄ ordiata orōne/ nō
solū q̄d postules: s̄ etiā id q̄re
id est q̄ intētiōe postules cō-
uenit obseruari.

De sexto contēto orationis.

Capitulum decimū.
Sextū r̄ vltimū de contē-
tis orōnis est: q̄lit quis
petat̄: digne videlz̄ an
indigne. Nec agit̄ nūc d̄ illa di-
gnitate siue indignitate merito-
rū/ q̄ q̄s i seipo dign⁹ est exau-

4. Regi. 11.

Acti. 0.

2. Cor. 12.

Matth. 20